

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДСЕДАТЕЛ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
№ 150-06-202
дата 30.09 2011 г.

ДО

Г-Н ЖОЗЕ-МАНУЕЛ БАРОЗУ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Относно: Становище на Народното събрание на Република България по пакета от законодателни предложения на Европейската комисия, относно Многогодишната финансова рамка 2014-2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БАРОЗУ,

На съвместно заседание на Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове и Комисията по бюджет и финанси, проведено на 21 септември 2011 г., беше разгледан пакетът от законодателни предложения на Европейската комисия, относно Многогодишната финансова рамка 2014-2020 г., включени като т. 41, 42 и 43 от Годишната работна програма на Народното събрание (ГРП на НС) по въпросите на ЕС (2011 г.).

Предвид значението, което националният парламент отдава на засиления демократичен контрол върху провежданите политики от ключово значение за ЕС, докладът на двете парламентарни комисии бе обсъден **съвместно с изпълнителната власт, неправителствения сектор и бизнеса**. В тази връзка, становището на българския парламент е базирано на широка дискусия и е взело под внимание ключови моменти от приложената допълнително на Вашето внимание аргументираната позиция по основните аспекти от МФР 2014-2020 г. на Форум Гражданско Участие, включващ 98 неправителствени организации от цялата страна, активни в областта на гражданското участие и доброто управление.

Българският парламент приветства предложената МФР 2014-2020, като финансов инструмент за постигане на **целите на Европа 2020**. Същевременно, изразяваме някои съображения във връзка с реформата на системата на собствените ресурси на ЕС и предложението за въвеждане на два нови европейски данъка – Данък върху финансовите трансакции и европейски данък върху добавената стойност.

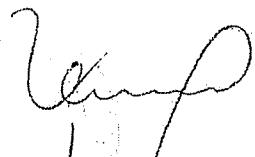
В рамките на политическия диалог и с оглед предстоящото обсъждане в европейските институции на Многогодишната финансова рамка на ЕС, приложено Ви изпращам приетото становище на двете ресорни парламентарни комисии, което е в унисон с изразените съображения от страна на гражданското общество и отразява позицията на българския парламент.

Оценяваме, че становището на българския парламент ще бъде взето под внимание.

Изразявам своята увереност, че установеното ползотворно сътрудничество ще бъде продължено и задълбочено занапред.

Приложение: съгласно текста.

С уважение,

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:
ЦЕЦКА ЦАЧЕВА**

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ
И КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

№ 153-18-98/28.09.2011 г.

Д О К Л А Д

Относно: Пакет от предложения на Европейската комисия за Многогодишната финансова рамка на Европейския съюз 2014-2020 г. - Предложение за Регламент на Съвета относно многогодишната финансова рамка за годините 2014-2020; Предложение за Решение на Съвета относно системата на собствените ресурси на ЕС; Предложение за Регламент относно определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС; Предложение за Регламент на Съвета относно методите и процедурите за предоставяне на традиционните собствени ресурси и собствения ресурс на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на изискванията за парични средства; Проект за Междуинституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно сътрудничеството по бюджетните въпроси и доброто финансово управление; Съобщение на Комисията към Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Бюджет за Европа 2020”, вх. № 102-00-51 от 3 август 2011 г., внесени от Министерския съвет

I. На съвместно заседание, проведено на 21 септември 2011 г., Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове (КЕВКЕФ) и Комисията по бюджет и финанси (КБФ) разгледаха пакета от законодателни предложения относно Многогодишната финансова рамка 2014-2020 г., включени като т. 41, 42 и 43 от Годишната работна програма на Народното събрание (ГРП на НС) по въпросите на ЕС (2011 г.).

II. Пакетът от законодателни предложения за новата Многогодишна финансова рамка (МФР) на ЕС включва:

- Предложение за Регламент относно многогодишната финансова рамка 2014-2020 г., *COM 2011 (398)*;
- Проект за Междуинституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно сътрудничеството по бюджетните въпроси и доброто финансово управление, *COM 2011 (403)*;

- Предложение за Решение на Съвета относно системата на собствените ресурси на ЕС, *COM 2011 (510)*;
- Предложение за Регламент относно определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС, *COM 2011 (511)*;
- Предложение за Регламент на Съвета относно методите и процедурите за предоставяне на традиционните собствени ресурси и собствения ресурс на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на изискванията за парични средства, *COM 2011 (512)*.

Законодателните текстове, придружаващи Съобщението на Комисията, съдържат предложения на Комисията за регламент за приемане на нова многогодишна финансова рамка, за междуинституционално споразумение относно сътрудничеството по бюджетните въпроси и доброто финансово управление и за решение относно собствените ресурси (със съответното законодателство за прилагане).

Съобщението на Комисията към Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Бюджет за стратегията „Европа 2020”, *COM 2011 (500)*, придружено от горепосочения пакет от законодателни актове, е базата, на която ще бъдат проведени официалните преговори между държавите-членки за следващия финансов период, за определяне на бъдещите приоритетни политики и дейности на ЕС, които да бъдат финансирани от бюджета на ЕС, за определяне на финансовите пакети за всяка държава-членка.

Многогодишната финансова рамка 2014-2020 г., предложена от Европейската комисия:

Многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2014-2020 г. се определя с Регламент относно многогодишната финансова рамка 2014-2020 г., като детайлно описание на политиките, които се предлага да се финансират за следващия финансов период се съдържа в Съобщението на Комисията към Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Бюджет за Европа 2020”, *COM 2011 (500)*.

МФР представлява финансово изражение на политическите приоритети на Съюза за определен период. Тя определя максималния годишен размер (годишния таван) на разходите на ЕС като цяло и на основните категории разходи. Съгласно член 312 от ДФЕС, приетото предложение за Регламент относно МФР е юридически обвързващ акт и се прилага пряко във всички държави-членки на ЕС.

Общата предложена сума на МФР за следващите седем години възлиза на 1 025 млрд. евро бюджетни кредити за ангажименти (1,05 % от Брутния национален доход (БНД) на ЕС) и 972,2 млрд. евро (1% от БНД на ЕС) за плащания. ЕК предлага увеличение с близо 5 % на поетите задължения в сравнение със сегашната финансова рамка (от 976 млрд. евро през текущия финансов период на 1 025 млрд. евро през 2014-2020 г.). Това нарастване е по-голямо от средната инфлация през предшестващото десетилетие, която се

изчислява на 2 %. Допълнително, ЕК предлага да се финансират извън МФР инструменти, възлизащи на обща сума от 56,318 млрд. евро бюджетни кредити за ангажменти. Всички посочени по-горе суми са по цени 2011 г.

Приходна част:

За периода 2014-2020 г. ЕК предлага съществени изменения във връзка с приходната част на бюджета на ЕС. За да бъде намален делът на националните вноски на държавите-членки, чрез които основно се финансира настоящия бюджет на ЕС и имайки предвид строгите мерки за ограничаване на националните бюджетни разходи, ЕК предлага въвеждането на два нови европейски данъка, които да подпомогнат усилията за бюджетно консолидиране в държавите-членки; да се въведе връзка между целите на политиките на ЕС и финансирането на ЕС; както и системата да стане по-прозрачна и по-справедлива. За периода 2014-2020 г. ЕК предлага да се запази тавана на собствените ресурси от 1.23 % от БНД на ЕС за бюджетните кредити за плащания.

Двата данъка, които ЕК предлага да бъдат въведени на европейско равнище, са: данък върху финансовите трансакции (ДФТ) и нов собствен ресурс на база ДДС (т. нар. европейски данък върху добавената стойност). Европейският ДФТ се обосновава с факта, че единадесет държави-членки вече са въвели на национално ниво механизми за облагане на финансовите операции, както и с обстоятелството, че ще се намалят съществуващите национални вноски на държавите-членки, ще се даде допълнително поле за действие на правителствата и ще се допринесе към усилията за обща бюджетна консолидация. Комисията предлага и въвеждането на европейски ДДС, който ще представлява 1 % от стойността на стоките и услугите, подлежащи на облагане със стандартна ставка по ДДС във всички държави-членки на ЕС. Настоящият бюджет на ЕС получава годишно чрез приходното перо от ДДС около 14 млрд. евро. Предложението предвижда да се премахне сегашната система на финансиране с ресурса на база ДДС с нов ДДС ресурс, който би довел до засилване хармонизирането на националните ДДС системи. Според ЕК, новите финансови ресурси ще финансират 40 % от разходите на ЕС.

Разходна част:

В разходната част на предложената МФР няма особено радикални промени. Предложенията на ЕК са консервативни що се отнася до дела на разходите за селското стопанство и регионалната политика – той остава почти непроменен. За две нови сфери е предвидено по-голямо финансиране – външната служба на ЕС, която се въвежда с Лисабонския договор и дейностите, свързани с вътрешните работи – граничен контрол, сигурност, имиграция. Планирано е известно съкращаване на административните разходи.

Въпреки ограниченията, се предвижда значително преразпределение на средствата за ключови политики, като научно-развойна дейност; образование и култура; паневропейска енергийна и транспортна инфраструктура; околна среда и борба с климатичните промени; сигурност и гражданско общество. Най-голям ръст се забелязва по отношение на предвидените средства за развитие на инфраструктурата – близо 4 пъти (50 млрд. евро). Поставен е акцент върху

результатите от изпълнението на бюджета, водещи до напредък по ключовите приоритети на политиката на ЕС.

III. Съгласно позициите, изразени от Министерския съвет по пакета от законодателни актове, Република България принципно подкрепя предложената МФР 2014-2020 г. като инструмент за постигането на целите на Европа 2020 и същевременно изразява резерви по отношение на някои от формулировките, залегнали в предложението на ЕК за определяне на вноските на държавите-членки в общия бюджет на ЕС.

В унисон с осъществяването на двоен демократичен контрол върху провежданите политики от ключово значение за ЕС, КЕВКЕФ взема под внимание изразената позиция по основните аспекти от МФР 2014-2020 на Форум Гражданско Участие, включващ 98 неправителствени организации от цялата страна, активни в областта на гражданското участие и доброто управление.

IV. След състоялото се обсъждане по пакета от предложения за МФР на ЕС 2014-2020 г., КЕВКЕФ и КБФ изразяват следното становище, което да бъде изпратено до европейските институции:

По отношение на Многогодишната финансова рамка 2014-2020 г.:

По Съобщението на Комисията към Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Бюджет за стратегията „Европа 2020”, *COM 2011 (500)*, включено като т. 41 от ГРП на НС по въпросите на ЕС (2011) и по Предложението за Регламент относно многогодишната финансова рамка 2014-2020 г., *COM 2011 (398)*, включено като т. 42 от ГРП на НС по въпросите на ЕС (2011), КЕВКЕФ и КБФ се обединиха около следното:

1. Подкрепяме предложението на ЕК за 7-годишна продължителност на следващата многогодишна финансова рамка (МФР). Постигането на целите на Европа 2020 е свързано, както с устойчивост в процеса на програмиране в дългосрочен план, така и с намирането на правилния баланс между необходимостта от гъвкавост при разпределяне на разходите и осигуряването на по-голяма предвидимост в контекста на изискванията за фискална консолидация в държавите-членки. От друга страна, седемгодишният период на финансово планиране на европейско ниво позволява постигането на поставените цели на ниво политики отвъд границите на политическия и финансов цикъл в отделните държави-членки.

2. Считаме, че така предложената МФР е в подкрепа на целите на Европа 2020, като същевременно разходването на средствата от европейския бюджет е резултатно ориентирано и обвързано с постигането на европейска добавена стойност. Поставен е фокус върху опростяване на процедурите, условност при

финансирането, подкрепа за инвестициите и ефективно финансово управление.

Подкрепяме предложените разходни пера в МФР, свързани с изпълнение на целите на Европа 2020, вкл. изследвания и иновации, образование и учене през целия живот, политики на вътрешния пазар, политика на сближаване, социална политика, екологосъобразно земеделие, рибарство, околна среда, климатични промени, енергийна и транспортна политика, гражданско общество, свобода, сигурност и правосъдие.

По отношение на Общата селскостопанска политика, намираме за необходимо най-малко запазване на досегашното ниво на финансиране на ОСП при съхраняване на архитектурата на ОСП в два стълба с възможност за прилагане на гъвкавост между първи и втори стълб. Същевременно, считаме, че ОСП трябва да бъде модернизирана и опростена, за да стане по-справедлива, по-зелена и отговаряща на целите на Стратегия 2020. По отношение на директните плащания е необходимо да се приложи справедлив подход за разпределение на средствата между държавите-членки, който да доведе до премахване на различията в нивата на подкрепа между стари и нови държави-членки, като по този начин се създаде еднаква основа за конкуренция.

Приветстваме предложеното от ЕК увеличаване на средствата за контрол на външните граници и управление на нелегалната миграция. Предвид предстоящото присъединяване на България в Шенгенското пространство, тези средства са от ключово значение за упражняването на ефективен граничен контрол на значителна част от външните граници на ЕС.

Важен аспект в предложената МФР са разходите по линия на ЕС като глобален партньор, вкл. външни действия, политики на добросъседство и развитие, както и предложеното оптимизиране на разходите за администрация. В контекста на инструмента Развитие и сътрудничество, считаме за необходимо да се обмисли създаването на регионален Инструмент за региона на Черноморския басейн за финансиране изпълнението и постигането на целите на бъдещата Стратегия на ЕС за Черно море.

Представените по-горе разходни пера са в унисон със заложените цели за България, в изпълнение на стратегията „Европа 2020” и са съобразени с възможностите на страната ни, както са представени в Националната програма за реформи на Република България (2011-2015 г.):

Цели, заложи в Стратегия „ЕВРОПА 2020”	Национални цели, заложи в НПР
Европейска цел 1: 75% заетост на населението на възраст между 20 и 64 г.;	Национална цел 1: „Достигане на 76% заетост сред населението на възраст 20-64 г. до 2020 г.”
Европейска цел 2: Инвестиции в НИРД в размер на 3% от БВП на ЕС;	Национална цел 2: „Инвестиции в НИРД в размер на 1.5% от БВП”
Европейска цел 3: Постигане на климатичните/енергийни цели „20/20/20”, както и увеличение до 30% за намаляване на вредните емисии, в случай че условията го позволяват;	Национална цел 3: по Пакет „Климат-енергетика” – „Достигане на 16% дял на възобновяемите енергийни източници в брутното крайно потребление на енергия и повишаване на енергийната

	ефективност с 25% към 2020 г.”
Европейска цел 4: Свеждане дела на напусналите рано училище под 10% и най-малко 40% от младото поколение да бъде с висше образование;	Национална цел 4: „Дял на преждевременно напусналите образователната система от 11% до 2020 г. и дял на 30-34 годишните със завършено висше образование - 36% до 2020 г.”
Европейска цел 5: Поне 20 милиона хора да бъдат поставени извън риск от изпадане в бедност и изключване.	Национална цел 5: „Намаляване на броя на живеещите в бедност с 260 хил.души.”

3. Считаме, че приоритетите на Стратегия „Европа 2020” за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, са в основата на следващата МФР. От друга страна обаче, считаме, че разходването на европейския бюджет за реализация на приоритетите за Европа 2020, следва да бъде адаптирано и да отчита специфичните приоритети на държавите-членки и степента на тяхното развитие. **Базисната инфраструктура** се очертава като приоритет за България, тъй като е от ключово значение за икономическото и социално сближаване на регионите в процес на конвергенция. Отчитайки дефицита в инфраструктурата в държавите от Централна и Източна Европа, **приветстваме идеята за създаване на Инструмент за свързване на Европа (Connecting Europe Facility), но не за сметка на постигане на целите на Кохезионната политика. Предвиждането на средствата в МФР 2014-2020 за развитие на модерна, високо функционираща инфраструктура** в областта на транспорта, енергетиката, информационните и комуникационни технологии ще допринесе за пълноценното функциониране на Единния пазар.

4. Подкрепяме **увеличаване на средствата за политиката на сближаване**, като считаме, че предоставянето на по-голяма финансова подкрепа за най-слабо разитите региони и страни ще допринесе за икономическото, социално и териториално сближаване в рамките на ЕС.

Присъединяваме се към предложението за създаването на **Обща стратегическа рамка** за фондовете със споделено управление, чрез която да се постигне по-добра взаимосвързаност на фондовете в контекста на Европа 2020.

Считаме, че за успешната реализация на Националната програма за реформи в контекста на Европа 2020, както и във връзка с осъществяване на процеса на догонването, е необходимо да се стимулира изграждането на базисна инфраструктура, както и да се предприемат мерки, насърчаващи инвестициите и развитието.

5. Считаме, че всяко намаляване на вноските в бюджета на ЕС на база **брутен национален доход (БНД)** ще доведе до по-голям риск от създаване на „Европа на две скорости”. Приносът на всяка страна към бюджета на ЕС трябва да е свързан с размера на нейната икономика, т.е. с БНД. Това е най-добрият механизъм за справедливо разпределение на тежестта по финансиране на ЕС, който позволява на всяка страна да се чувства съпричастна към европейските

процеси, но и отговорна за размера и структурата на бюджета на ЕС. В тази връзка, намаляването на компонента във вноската на база БНД, няма да отчита реалното икономическо развитие на държавите-членки и респективно техния принос и отговорности.

6. Приветстваме усилията на ЕК за опростяване на системата за собствени ресурси, тъй като чрез системата следва да бъдат осигурени достатъчно ресурси за изпълнение на политиките и постигане на целите на европейско ниво, едновременно със справедливо третиране на държавите-членки и прозрачност при финансирането на бюджета на ЕС. Същевременно считаме, че въвеждането на общоевропейски данъци ще измести тежестта от държавите-членки към техните граждани.

Не би следвало дългосрочната перспектива да бъде насочена към изместване на фокуса от обективните макроикономически показатели на държавно ниво към косвено данъчно облагане, тъй като по този начин за крайните потребители биха се проявили негативни последици по линия на по-ниския им личен разполагаем доход при равни други условия. По този начин финансовата тежест ще бъде прехвърлена от държавите-членки върху данъкоплатците.

По отношение на въвеждането на два нови данъка – Данък върху финансовите трансакции (ДФТ) и европейски данък върху добавената стойност (европейски ДДС):

Считаме, че предложението за Решение на Съвета относно системата на собствените ресурси на ЕС, *COM (2011) 510*, включено като т. 43 от ГРП на НС по въпросите на ЕС (2011 г.) и предложението за Регламент относно определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС, *COM 2011 (511)* не съответстват на принципа на пропорционалност, установен в чл. 5, параграф 4 от Договора за Европейския съюз, поради следните аргументи:

1. Системата за собствени ресурси следва да зачита принципа на фискалния суверенитет на държавите-членки. Също така следва да се отбележи, че с предложението за Регламент на Съвета за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС се предвижда **размера на данъчните ставки да се приема с квалифицирано мнозинство, а не с единодушие, което е в противоречие с член 113 от ДФЕС;**

2. Считаме, че въвеждането на нови данъци, в това число и във финансовия сектор, би довело до допълнително данъчно бреме за гражданите и бизнеса в ЕС.

Измествайки тежестта от държавите-членки към техните граждани, въвеждането на общоевропейски данъци би породило негативни настроения към ЕС сред европейските данъкоплатци.

3. Считаме, че с изместването на фокуса от БНД към допълнителни данъци при формирането на вноската към бюджета на ЕС, няма да се отчита реалното икономическо развитие на държавите-членки.

4. Въвеждането на новия ДФТ на ниво ЕС би имал противоречиво въздействие без постигането на съответни договорености в световен мащаб по темата, а именно с подобен данък да се облагат всички транзакции, а не само европейските. Нов ДФТ би довел до загуба на конкурентни предимства на финансовите институции в рамките на ЕС, както и до неконкурентност на европейските финансови пазари като цяло и преместване на сделките в други регион.

За страните с недостатъчно развит пазар на акции и облигации, облагането им с нови данъци допълнително ще затрудни развитието им и ще намали алтернативните възможности на фирмите за достъп до финансиране.

Считаме, че въвеждането на ДФТ ще доведе до необходимостта от административна реорганизация на ниво ЕС и допълнителни разходи във връзка с неговото обелужване.

5. Въвеждането на нов европейски ДДС ще представлява допълнително облагане към съществуващото в отделните държави-членки, което респективно измества тежестта към крайния потребител.

Следва да се има предвид, че текстът на член 2, параграф 1, буква в) от Предложението за Решение на Съвета относно системата на собствените ресурси на ЕС, с което се въвежда новия европейски ДДС, е неясен и поражда възможност за противоречиво тълкуване.

Опасенията за такова тълкуване се основават на обстоятелството, че в бюджета на ЕС отива част от ДДС върху доставките на стоки и услуги, придобиванията на стоки в рамките на ЕС и вноса на стоки, които подлежат на облагане със стандартна ставка по ДДС във всяка една държава-членка, т.е. обхватът на доставките, облагани със стандартна ставка по ДДС в различните държави-членки е различен. Ето защо считаме, че ако думите „всяка държава-членка” се заменят с „всички държави-членки”, текстът ще стане по-ясен, т.е. става въпрос за тези доставки на стоки и услуги и придобивания в рамките на ЕС и внос, които във всички държави-членки се облагат със стандартна ставка по ДДС.

Докладът и становището към него бяха подкрепени единодушно от двете комисии.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:

МЕНДА СТОЯНОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ФОНДОВЕ:

МОНИКА ПАНАЙОТОВА

Многогодишна финансова рамка на ЕС 2014 - 2020 г.

Позиция на Форум Гражданско Участие относно Анкетата,

публикувана на интернет страницата на Народното събрание на РБ

1. Смятате ли, че намаляването на Брутния национален доход /БНД/ при формиране на вноската на дадена страна в бюджета на ЕС ще отчита адекватно действителния ѝ икономически растеж?

Приносът на всяка страна към бюджета на ЕС трябва да е свързан с размера на нейната икономика, т.е. с брутния национален доход. Това е най-добрият механизъм за справедливо разпределение на тежестта по финансиране на ЕС, който позволява на всяка страна да се чувства съпричастна към европейските процеси, но и отговорна за размера и структурата на бюджета на ЕС. Намаляването на дела на БНД би довело до изкривяване на приноса на отделните страни с вероятно негативни последици за европейската кохезия.

2. Съгласни ли сте намаляването на ролята на БНД да бъде за сметка на въвеждането на нови източници на приход в Системата на собствени ресурси на ЕС?

По-скоро не. Налагането на допълнителни общоевропейски данъци няма да донесе позитивни резултати, особено в сегашната усложнена икономическа среда. Връзката между националните бюджети и европейския бюджет трябва да бъде запазена.

3. Смятате ли за необходимо реформирането на Системата на собствени ресурси на ЕС да става чрез въвеждането на 2 нови източници на приход в европейския бюджет – Данък върху финансовите трансакции /ДФТ/ и нов собствен ресурс на база ДДС, представляващ 1 % от стойността на стоките и услугите, подлежащи на облагане със стандартна ставка по ДДС във всички страни-членки на ЕС?

Данъкът върху финансовите трансакции, ако бъде въведен само в Европа, ще доведе до неконкурентност на европейските финансови пазари и преместване на сделките в други региони. Именно затова ДФТ може да се обмисля само ако бъде въведен на световно ниво, или поне от всички страни от Г-20. В противен случай ефектът ще е силно негативен за Европа. През 80-те години Швеция въвежда подобни данъци във финансовия сектор и резултатът е негативен като огромен обем от сделките преминава към други страни, а приходите от данъка са изключително ниски.

В допълнение, идеите за ДФТ обсъждат облагане не само „вредни“ или спекулативни финансови сделки, но всички сделки, включително акции, облигации и други инвестиционни инструменти. За България, която има недостатъчно развит пазар на акции и облигации, облагането им с допълнителни данъци допълнително ще затрудни развитието им и ще намали алтернативните възможности на фирмите за достъп до финансиране. Бремето на облагане ще бъде прехвърлено върху крайните потребители, увеличавайки цената на финансовите услуги, съответно по-високи такси и лихви за бизнеса и потребителите. Административните разходи от данъка вероятно няма да са ниски и при това ще изисква изграждане на цяла нова администрация на ниво ЕС, която да събира данъка. Тъй като ДФТ е кумулативен данък, той ще има негативни ефекти

върху ликвидността на пазарите и ще ги направи по-нестабилни. Проблем е и идеята да се облага търговията с валута, особено за страни нечленки на Евронзоната, в които туризмът, производството, търговията и пътуванията са свързани с множество валутни трансакции.

Данъците върху финансовия сектор няма да подобрят работата на самия финансов сектор, само ще предизвика допълнително бреме дори за институции, които не са допринесли за кризата. По-добрият вариант е вниманието да се насочи към банковите такси, които да финансират новите механизми за решаване на банкови кризи, които се обсъждат на европейско ниво. Това е начин за предотвратяване и разрешаване на банкови кризи, без това да тежи на бюджетите, за разлика от ситуацията при последната криза.

Въвеждането на европейско ДДС ще представлява допълнително облагане, в допълнение на националното данъчно бреме, което беше увеличено в много страни заради бюджетни проблеми. Без съмнение, това няма да е еднократна стъпка, а ще има тенденция към увеличение на ставките във времето (самата ЕК иска гъвкавост във възможностите за промени в ставките). Намалява се възможността националните правителства да управляват данъчната си политика и да определят най-ефективния за съответната страна микс от данъци, с който да финансират националния и европейския бюджет. Заради големите различия между данъчната основа по ДДС в различните страни от ЕС въвеждането на ново унифицирано европейско ДДС с единна данъчна основа в допълнение на националното ДДС ще предизвика сериозно усложняване на данъчната система. Стимулите на страните ще бъдат насочени към намаление на данъчната основа с цел намаление на плащанията към ЕС, вместо към увеличение на данъчната основа и постигане на по-ниски ставки и по-малко изкривяване от данъчната система.

4. Смятате ли, че пакетът от предложения на ЕК във връзка с новата МФР в частта за реформирането на Системата на собствените ресурси би довело до допълнително данъчно бреме и административна тежест за гражданите и бизнеса?

Натискът за увеличение на бюджета на ЕС ще продължи да съществува и при наличието на собствени ресурси под формата на ДФТ и ДДС ще може лесно да се реализира заради липсата на балансираща сила. Заради разминаването между тези, които ще финансират бюджета на ЕС и тези, които ще получат финансиране от бюджета на ЕС, ще има тенденция на увеличаване на бюджета и облагането, което обаче ще натежи върху и без това свръхобложените европейски данъкоплатци. Сега увеличението на бюджета на ЕС влияе директно на националните бюджети и се конкурира с други бюджетни програми, поради което има балансираща сила, която не позволява безкрайно раздуване на европейския бюджет. Собствените ресурси като ДФТ и ДДС преодоляват това институционално подреждане, насърчавайки увеличението на облагането и бюджетите, създавайки потенциално големи негативни настроения срещу ЕС сред данъкоплатците.

5. Смятате ли, че предложението на ЕК за МФР отчита ефекта на догонване /catching-up effect/ между новите и старите страни-членки на ЕС?

Повече усилия и ресурси трябва да се насочат към мерки, свързани с догонването в най-бедните региони – включително и особено инфраструктура и мерки, насърчаващи инвестициите и развитието.

6. Съгласни ли сте с предложението на Европейската комисия за увеличение на размера на финансовата рамка през следващия програмен период с 5%?

Не. В среда на дългова криза, когато всички страни от ЕС провеждат бюджетна консолидация, увеличаването на бюджета на ЕС означава допълнителен натиск върху националните бюджети и необходимост от допълнително оряване на останалите бюджетни разходи. При бюджетна консолидация всички разходни пера трябва да понесат част от бремето на съкращенията, за да се гарантира успех на усилията и да се разпредели бремето равномерно. Ако разходите на ЕС не бъдат включени в процеса на бюджетни съкращения, тогава и други сектори ще поискат да се направи изключение за тях, затруднявайки стабилизирането на бюджетната позиция на европейските страни и застрашвайки стабилността на ЕС. ЕК, която е голям поддръжник на бюджетната дисциплина, трябва да даде пример и да постигне съкращение на бюджета в реално изражение.

7. Ако отговорът Ви на горния въпрос е „Да” – това ще доведе ли до по-големи възможности за финансиране на проекти?

8. Кои секторни политики считате, че трябва да получат по-голямо финансиране през следващия програмен период 2014-2020 г. ?

Въпреки известно планирано намаление, твърде голяма част от европейските ресурси отиват към земеделски субсидии. България има полза субсидиите да се изравнят, но да се изравнят на ниско или нулево ниво. Българското земеделие би станало много по-конкурентно на европейския пазар, ако въобще бъдат премахнати субсидиите в целия ЕС – тогава българската конкурентност ще бъде много по-видима и ще има значение за инвестиционните решения. Земеделските субсидии помагат на скъпите и неефективните страни да задържат земеделско производство, което не би могло да оцелее там. Пренасочването на земеделските субсидии към други приоритети, като наука и инфраструктура например, би имало има значителен положителен ефект върху европейската икономика и нейната конкурентност без да изисква допълнителен ресурс от страните членки.

Инфраструктурата за България е далеч по-важна, особено ако става въпрос за необходима за развитието на страната инфраструктура, която увеличава интеграцията между отделните райони в страната и на цялата страна с ЕС. Разходите за инфраструктура трябва да са приоритет.

9. Смятате ли за ефективно да се регламентира автоматичното прехвърляне към бюджета на ЕС на неизползваните в края на финансовата година европейски средства от страните членки?

10. Смятате ли, че емитирането на еврооблигации ще допринесе за стабилността на бюджета на ЕС?

Еврооблигациите имат смисъл само при създаване на европейска федерация с обединяване на националните бюджети и единно министерство на финансите на ЕС – по подобие на САЩ. Без единно управление на бюджетите и финансите, издаването на общи еврооблигации ще насърчи още повече неблагоприятните страни да трупат дългове, тъй като ще бъдат изолирани от пазарен натиск. Може да се спори дали за Европа е полезно да възприеме американския федерален и централизиран модел (това е друга тема), но докато не го направи емитирането на общи еврооблигации ще увеличи моралния риск в Европа.

11. Оценявате ли като ефективно предложението на ЕК за въвеждане на нов финансов инструмент под формата на проектни облигации (project bonds) за финансовата обезпеченост на изпълнението на инфраструктурни проекти?

Проектните облигации биха могли да допринесат за изпълнението на повече инфраструктурни проекти чрез привличане на частно финансиране. Необходими са, обаче, гаранции че този механизъм няма да измести други възможности за финансиране на проекти, а ще ги допълва и разширява.

12. Вашата организация е: неправителствена – Форум Гражданско Участие (неформално обединение на 98 неправителствени организации от цялата страна, активни в областта на гражданското участие и доброто управление).

Позицията на Форум Гражданско Участие е подготвена с участието на Георги Ангелов, Експерт в Институт „Отворено общество“.